

aby čin byl kvalifikovaný jen jako přestupek podle § 71 tr. z. o přest. a aby byl obžalovaný B. osvobozen, poněvadž tento přestupek je promlčen, a uplatňuje tedy stěžovatel věcně důvody zmatečnosti podle § 385, č. 1 b), a 1 c) tr. ř.

V této části nelze zmateční stížnosti přiznati oprávnění.

Ke skutkové podstatě přečinu podle § 400, odst. 1 tr. z. stačí vědomí pachatele, že potvrzuje nepravdivé skutečnosti důležité pro právo někoho v úmyslu, aby zapsány byly do veřejné listiny, a nevyžaduje se, aby pachatel věděl, k jakému účelu bude listiny použito.

Zjistil-li odvolací soud, že obžalovaný B. potvrdil, že se obžalovaný A. po určitou dobu u něho učil živnosti elektrotechnické, ač to pravda nebylo, a že se tak stalo proto, aby byl A-ovi vydán výuční list, opodstatňuje toto zjištění závěr, že obžalovaný věděl, že jeho údaje, které jsou důležité pro práva A., jsou nepravdivé a že tím úmyslně působil k tomu, aby do veřejné listiny byly zapsány nepravdivé skutečnosti, důležité pro právo nebo právní poměry někoho.

O podřadění činu obžalovaného pod ustanovení § 71 tr. z. o přest. mohla by býti řeč v tomto případě jen tehdy, kdyby obžalovaný byl padělal listinu, uvedenou v § 71 tr. z. o přest., s tím p ř í m ý m účelem, aby bylo listinou dosaženo účelu uvedeného v § 71 tr. z. o přest. V tomto případě však p ř í m ý m účelem obžalovaného bylo, aby úřad, vystavující veřejnou listinu, pojal do ní nepravdivou skutečnost důležitou pro právo někoho. Tento čin obžalovaného správně byl podřaděn soudy nižších stolic pod ustanovení § 400, odst. 1 tr. z., poněvadž zakládá skutkovou podstatu tohoto trestného činu.

Čís. 6102.

Ke skutkové podstatě přečinu podle § 2 zákona čís. 115/1934 Sb. z. a n. (o pletichách při zadávání veřejných dodávek a prací); subjektivní stránka.

Použití nebo nepoužití práva soudu uložit vedle trestu na svobodě i trest peněžitý (§ 2, odst. 3 zákona) spočívá na volném uvážení soudu a nelze je napadati zmateční stížností.

Ručení podle § 2, odst. 4 zákona není trestem ani jeho následkem a nelze na ně použití zásad zákona o podmíněném odsouzení.

Udání učiněné u zadatele — třeba i neúplné a mající zakrytý cíl — nelze podřaditi pod pojem pletich ve smyslu § 2 zákona.

Zákon nezná korekcionální přečinu na přestupek.

(Rozh. ze dne 12. ledna 1938, Zm IV 668/37.)

Obchodníci A. a C., majitelé pekáren, a zaměstnanec prvního z nich B. byli obžalováni z pletich při zadávání dodávky chleba pro vojenskou posádku. Když totiž vojenská intendance vypsala veřejnou soutěž na dodávku chleba, domlouvali se obžalovaní A. a B. na jedné straně a C. na

druhé straně o tom, jak by si vzájemnou konkurenci ulehčili, resp. vůbec odstranili. Obžalovaný C. požadoval od obžalovaného A. 25.000 Kč za to, že podá vyšší nabídku nebo že nabídku vůbec nepodá. B., jenž měl plnou moc k vyřizování všech věcí týkajících se podniku A., vydal obžalovanému C. záruční listinu pro banku N., znějící na požadovanou částku. K uskutečnění této dohody však nedošlo a A. i C. podali každý svou nabídku. Nabídka A. byla levnější a proto vojenská správa zadala dodávku chleba tomuto obžalovanému. Když se C. o tom dověděl, předložil vojenským úřadům opis zmíněné záruční listiny na 25.000 Kč a obvinil obžalovaného A. z výše naznačených pletich, zamlčev ovšem, že úplatek sám požadoval.

Soud první stolice zprostil všechny tři obžalované obžaloby dospěv k přesvědčení, že nejednali vážně v úmyslu vyloučiti druhého ze soutěže, nýbrž jen na oko, snažíce se jednak vyzvědět každý způsob obchodní kalkulace druhého, jednak získati výhodnější smlouvy s mlýnem. Naproti tomu odvolací soud uznal obžalovaného B. a C. vinnými přečinem pletich podle § 2, odst. 1 zákona čís. 115/1934 Sb. z. a n. a odsoudil oba za použití § 91 tr. zák. a se zřetelem na § 2 zákona čís. 284/1920 Sb. z. a n. k uzamčení na čtrnáct dní; podle § 2, odst. 3 zák. čís. 115/1934 Sb. z. a n. uložil každému vedlejší peněžitý trest 5.000 Kč, vysloviv, že se tento trest v případě nedobytnosti přemění u každého v další uzamčení v trvání šesti týdnů; obžalovanému A. uložil podle § 2, odst. 4 cit. zák. ručení za nedobytný trest peněžitý, vyměřený obžalovanému B.

Nejvyšší soud zmatečnī stížnosti obžalovaného B., obžalovaného C. a obhájce zčásti odmítl, zčásti zamítl; zmatečnī stížnost obžalovaného A. zamítl.

Z d ů v o d ů:

Co do viny uplatněná a podle zákona provedená zmatečnī stížnost obžalovaného B. namítá, že obžalovaný nejednal úmyslně, ale jen na oko, že jeho jednání nebylo vážné, ale simulované, že šlo jen o obchodní trik, aby stěžovatel oddálil obžalovaného C. od uzávěrky na mouku s mlýnem v B., a aby obžalovaný A. mohl uzavřít lepší a výhodnější smlouvu s tímto mlýnem. Z toho zmatečnī stížnost dovozuje, že po subjektivní stránce nelze souzený čin obžalovanému B. přičítati k tíži.

Zmatečnī stížnost není základná.

Podle zjištění odvolacího soudu obžalovaný B. jednal delší dobu se spoluobžalovaným C. o dohodu ve věci soutěže na arednální dodávku chleba pro vojenskou posádku, o tomto předmětu jednali oba obžalovaní i v obchodní místnosti a v přítomnosti svědka D., tedy nezúčastněné osoby, obžalovaný B. nabízel obžalovanému C. z tohoto důvodu peněžitou částku a když se dohodli o její výši, obžalovaný B. vystavil garanční list ve prospěch obžalovaného C. s podmínkou, že obžalovaný C. podá svoji nabídku o něco vyšší, než bude nabídka obžalovaného A. Tato dohoda byla zvláštním dopisem obžalovaného A. odvolána.

Z tohoto zjištění nelze dovoditi, že by se jednání nebylo vedlo vážně, zvláště když obžalovaný A. považoval za nutné, aby obžalovaným B. uzavřenou dohodu zvláštním dopisem odvolal, aniž při tom označil, že to, co obžalovaný B. podnikl, bylo jen na oko.

Mimo to všechny tyto skutečnosti poukazují na to, že si obžalovaný B. ve své úvaze představil výsledek svého činu, t. j. představil si, že nabídne, resp. slíbí jménem firmy obžalovaného A. obžalovanému C. majetkový prospěch ve věci soutěže. Za účelem uskutečnění této své představy obžalovaný záměrně jednal a obžalovanému C. majetkový prospěch nabídl a také slíbil. Obžalovaný tedy jednal, aby dosáhl určitého výsledku, a je proto třeba toto jeho jednání označiti za úmyslné.

Po objektivní stránce má obžalovaným přivoděný výsledek — nabídka, resp. slib majetkového prospěchu v řízení o zadání veřejné dohávky za účast nebo neúčast při soutěži — všechny skutkové náležitosti trestného činu obžalovanému za vinu kladeného. Obžalovaný tedy svojí činností ve vnějším světě vyvolal výsledek, který zákon podřazuje pod ustanovení § 2 zák. čís. 115/1934 Sb. z. a n. Je nerozhodné, zda obžalovaný B. svým jednáním sledoval snad jiný cíl.

Zmateční stížnost uplatněná na základě § 385, č. 2 tr. ř. vytýká, že obžalovanému neměl býti uložen trest peněžitý, poněvadž to zákon velícím způsobem nepředpisuje a požadovaný majetkový prospěch se netýká obžalovaného B., ale C.

Zmateční stížnost je bezzákladná.

Podle § 2, odst. 3 zák. čís. 115/1934 Sb. z. a n. může býti vedle trestu na svobodě uložen peněžitý trest od 5.000 Kč do 500.000 Kč. Toto ustanovení zákona všeobecně zmocňuje soud, aby za čin trestný podle tohoto zákona uznal vedle trestu na svobodě také na trest peněžitý. Byl proto odvolací soud oprávněn uložit stěžovateli peněžitý trest ve výši v zákoně uvedené.

Vytýkaný důvod zmatečnosti se vztahuje na protizákonnosti při vyměření trestu, když soud při ukládání trestu nezachoval trestní sazby v zákoně ustanovené, nebo když při dovoleném jich zmírnění, přeměně nebo zostření nezachoval hranice zákonem stanovené.

Zmateční stížnost svojí námitkou zřejmě chce vytýkati, že soud při ukládání trestu nezachoval trestní sazby. Tento vytýkaný zmatek se v souzeném případě nevyskytuje.

Použití nebo nepoužití práva soudu vyměřiti peněžitý trest spočívá na volném uvážení soudu a takové opatření soudu nespadá ani pod vytýkaný ani pod jiný důvod zmatečnosti, který by mohla strana uplatňovati. Poněvadž v souzeném případě peněžitý trest byl vyměřen v mezích trestní sazby, netrpí rozsudek odvolacího soudu ani v tomto směru vytýkaným věcným zmatkem. — — —

Zmateční stížnost dále vytýká, že následkem vyměření trestu v druhu uzamčení měl býti čin obžalovaného kvalifikován jako přestupek a že u přestupku nesmí býti uložen náhradní trest na svobodě vyšší než 14 dní.

Zmateční stížnost poslední námitkou zřejmě chce vytýkati, že rozsudkem odvolacího soudu neměl býti uložen obžalovanému náhradní trest na svobodě v trvání 6 týdnů.

Pokud zmateční stížnost uvedenou výtkou chtěla by uplatňovati důvod zmatečnosti podle § 385, č. 2 tr. ř., nebo podle § 385, č. 1 b) tr. ř., je bezzákladná. Zmateční stížnost přehlíží, že v souzeném případě vyměření trestu uzamčení nestalo se v důsledku použití mimořádného práva zmírňovacího, ale v důsledku ustanovení zák. čís. 284/1920 Sb. z. a n., jímž se stanoví poměr trestů v území různého práva. Ostatně se podotýká, že zákon nezná případ korekcionalisace přečinu na přestupek.

Zmateční stížnost obžalovaného A., uplatněná pro uložení ručení za nedobytný peněžitý trest 5.000 Kč, uložený obžalovanému B., namítá, že obžalovaný A. podle zjištění odvolacího soudu znemožnil pletichy svého zaměstnance B., že bylo od pletich před nabídkovým řízením upuštěno, takže se strany obžalovaného A. nebylo důvodu, aby pletichy oznamoval. Zmateční stížnost dále dovozuje, že obžalovaný A. nevěděl, že jde o pletichy, a zdůrazňuje, že ve smyslu zákona může přicházeti v úvahu jenom taková vědomost, když podnikatel souhlasil s pletichami svého zaměstnance.

Zmateční stížnost není základná.

Podle § 2, odst. 4 zák. čís. 115/1934 Sb. z. a n. uloží soud podnikateli ručení za nedobytný peněžitý trest uložený vinníkovi, věděl-li podnikatel, že se zaměstnanec nebo zmocněnec dopustil ve prospěch podniku trestného činu uvedeného v odstavci 1 a opominul to zadateli bez průtahu oznámiti.

Podle zjištění odvolacího soudu obžalovaný C. vyjednával jak s obžalovaným A., tak i s B. o soutěžní dodávce chleba pro vojenskou posádku, obžalovaný C. se chtěl s A. dohodnouti, ale jednání toto nevedlo k cíli, obžalovaný B. vystavil garanční list na 25.000 Kč pro obžalovaného C. bez vědomí obžalovaného A. a tento se pro toto vystavení garančního listu na obžalovaného B. rozhněval a garanční list zmačkal a poté obžalovaný A. napsal obžalovanému C. lístek, že s touto dohodou nechce nic míti, a že si každý podá ofertu sám.

Z tohoto zjištění zřejmě vysvítá, že obžalovaný A. věděl, že v řízení o zadání veřejné dodávky ve prospěch jeho podniku se slibuje, resp. požaduje majetkový prospěch za vyjednanou účast nebo neúčast při soutěži. Věděl tedy obžalovaný, že byl jeho zaměstnancem spáchán trestný čin podle § 2, odst. 1 cit. zák. Podle zjištění odvolacího soudu toto jednání týkalo se vlastního podniku obžalovaného A. a tento po nabytí vědomosti o jednání neučinil o něm oznámení zadateli; tímto byla splněna skutková náležitost případu ručení ve smyslu § 2, odst. 4 cit. zák. Nemýlil se proto odvolací soud a nezavinil vytýkaný věcný zmatek, když obžalovanému uložil ručení ve smyslu tohoto zákonného ustanovení.

Pokud se zmateční stížnost domáhá toho, aby byl povolen podmíněný odklad tohoto ručení, je bezzákladná. V daném případě nejde o trest, resp. jeho následky — §§ 1, 3, 5, odst. 1, v. 1 zák. čís. 562/1919 Sb. z. a n. — a proto nelze tu použítí zásad o podmíněném odsouzení. — —

Po zákonu provedené zmateční stížnosti obžalovaného C. a jeho obhájce s hlediska věcného zmatku podle § 385, č. 1 c) tr. ř. namítají, že předložení garanční listiny na intendaci ZVV nelze označiti za pokračování v pletichách, a že obžalovaný C. oznámil čin zadateli; z toho zmateční stížnosti dovozují, že obžalovaný C. ve smyslu § 3 zák. čís. 115/1934 Sb. z. a n. není trestný.

V této části jsou zmateční stížnosti bezdůvodné.

Je správná námitka, že je mylný názor odvolacího soudu, že obžalovaný C. udáním učiněným na ZVV pokračoval v pletichách, neboť udání — třeba i neúplné a mající zakrytý cíl — učiněné u zadatele nelze podřaditi pod pojem pletich ve smyslu zákona.

Není však mylný názor odvolacího soudu, že není tu případ § 3 cit. zák. (účinná lítost).

Podle zjištění odvolacího soudu obžalovaný C. udal pouze čin spoluobžalovaných A. a B., avšak neudal svůj čin, který by spadal pod pojem pletich, zejména neudal, že skutečně přijal nabídku obžalovaného A. a jeho zástupce a že sám požadoval odměnu za určité chování v řízení o zadání veřejné dodávky.

Čís. 6103.

Pojem »nepovolané osoby« ve smyslu § 23, čís. 2, al. 1 zákona na ochranu republiky ve znění zákona čís. 130/1936 Sb. z. a n. se kryje s pojmem nepovolané osoby ve smyslu § 6, čís. 3 téhož zákona.

Nepovolanou osobou ve smyslu § 23, čís. 2, al. 1 zákona na ochranu republiky je každá osoba, která podle svého postavení a povolání a podle druhu sdělení není určena k tomu, aby se o něm dověděla.

Zákaz vyslovený v § 23, čís. 2, al. 1 zákona na ochranu republiky ve znění zákona čís. 130/1936 Sb. z. a n. je absolutní a nezná výjimek pro rodinné příslušníky.

Pro trestnost podle tohoto zákonného ustanovení se nevyžaduje, aby informace byly způsobilé poškoditi stát, ani nezáleží na tom, jaký výsledek mělo pátrání nebo trestní řízení, týkající se vojenské zrady.

»Informací« ve smyslu tohoto zákonného ustanovení je sdělení skutečností, které nepovolané osobě nebyly ještě ve stejném rozsahu a s plnou jistotou známy.

Po stránce subjektivní se nevyžaduje úmysl ani vědomí o nebezpečnosti zapovězeného jednání, stačí tu nedbalost.

(Rozh. ze dne 14. ledna 1938, Zm II 401/37.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl zmateční stížnosti státního zastupitelství do rozsudku krajského soudu, jímž byla obžalovaná A. zproštěna podle § 259, č. 2 tr. ř. obžaloby pro přečin nedovoleného zpravodajství podle § 23, čís. 2, al. 1 zákona na ochranu republiky